

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА МОДЕЛЬ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

М. П. Соколик

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Україна, м. Київ

Створено інформаційно-аналітичну модель для прогнозу середньомісячної заробітної плати, в тому числі за видами економічної діяльності, фонду заробітної плати і надходжень від оподаткування доходів фізичних осіб на короткостроковий період, як інструмент для оцінки обґрунтування і прийняття рішень щодо прогнозованої динаміки вищезазначених соціальних показників в рамках виконання досліджень по створенню автоматизованої інформаційно-аналітичної системи для супроводження бюджетного процесу. Модель апробовано за сценаріями, що залежать від зміни мінімальних соціальних стандартів, ставок оподаткування доходів фізичних осіб, застосування соціальної податкової пільги, і використано для обґрунтування вищезазначених показників при розробці проекту Бюджету на 2011-2012 рр. із продовженням інтервалу прогнозування на наступні роки [1].

Інформаційною базою є поточна інформація про розподіл працівників за розміром заробітної плати, що передує розробці чи уточненні бюджету, по економіці і за видами економічної діяльності у базовому році, що регулярно розробляється Держстатом України за останній місяць кожного кварталу. Цей розподіл модифіковано таким чином: 1) кожному інтервалу розподілу поставлено у відповідність середню заробітну плату; 2) для останнього інтервалу розподілу обмеження для середньої заробітної плати задано експериментально методом оцінки похибки, щоб різниця між оціночною середньомісячною заробітною платою (СМЗП) за використаним розподілом працівників за місяць у поточному році і фактично заданою знаходилася у допустимих межах; 3) при зміні мінімальної заробітної плати (МЗП) введено коефіцієнт, що характеризує темп її зростання від її попереднього значення,

термін дії МЗП, і згідно цього коефіцієнту модифіковано інтервали розподілу працівників за рівнем заробітної плати. Кількість працівників у окремих інтервалах коригуються відповідно до застосування тих, чи інших диференційованих податкових ставок, обмежень щодо доходу для застосування соціальної податкової пільги і величини відрахувань у соціальні фонди (пенсійний фонд, фонд соціального страхування на випадок хвороби, фонд безробіття, фонд від нещасного випадку на виробництві) у формі єдиного соціального внеску.

Аналітичні розрахунки очікуваних показників: середньомісячної заробітної плати, фонду заробітної плати і податкових надходжень виконано при припущеннях, що при зміні МЗП із заданим темпом з таким же коефіцієнтом зростають границі інтервалів розподілу працівників за рівнем заробітної плати, і, відповідно, зростає як середня нарахована заробітна плата для працівників у заданому інтервалі, так і фонд заробітної плати при заданому терміну дії мінімальної заробітної плати. Очікувані податкові надходження оцінюються за диференційованими ставками після вирахування соціальної пільги і соціальних внесків із кожного зафіксованого нами інтервалі доходу працівників. Очікувані річні показники середньомісячної заробітної плати, фонду заробітної плати і податкових визначено як суму середньозважених величин попередньо оцінених їх значень. При зміні МЗП необхідно розглянути більшу кількість інтервалів розподілу, що відповідають новим рівням диференціації ставок оподаткування.

На основі зведення інформаційно-аналітичних розрахунків соціальних показників у систему, незначних модифікацій розподілу працівників за рівнем заробітної плати і формулювання узгоджених сценаріїв щодо зміни мінімальної заробітної плати і термінів її дії виконано аналогічні прогнози середньомісячної заробітної плати, фонду заробітної плати і податкових надходжень для Київської, Кіровоградської, Чернігівської, Хмельницької областей і Києва для узгодження місцевих бюджетів із макропоказниками розвитку економіки України.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Соколик М.П., Півень М.П. Короткостроковий прогноз податкових надходжень з доходів фізичних осіб в Україні // Економіка і прогнозування. – 2006. - № 4. - С. 108-122.